

Justitieutskottets betänkande 2025/26:JuU34

Nordisk verkställighet i brottmål

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ny lagstiftning om nordisk verkställighet i brottmål. Lagändringarna innebär bl.a. att en ny lag om nordisk verkställighet i brottmål ska ersätta lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. Regleringens tillämpningsområde utökas till att omfatta frivårdspåföljder som innefattar samhällstjänst.

Flera ändringar görs även för att effektivisera tillämpningen av regelverket och öka antalet överföranden bl.a. ska ett skyndsamhetskrav gälla vid Kriminalvårdens och domstolarnas handläggning av ärenden om överförande av verkställigheten av fängelsestraff. Ett beslut om överförande av verkställigheten av ett fängelsestraff ska vidare få laga kraft direkt om den dömde samtyckt till att verkställigheten överförs, och den dömde ska kunna lämna en förklaring om att han eller hon avstår från att överklaga ett sådant beslut eller fullfölja överklagandet (nöjdförklaring). Slutligen ska överklaganden framöver prövas av allmän domstol.

Lagändringarna föreslås, i allt väsentligt, träda i kraft den 1 juli 2026.

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:144 Nordisk verkställighet i brottmål.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Regeringens lagförslag	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	11
Propositionen	11
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om nordisk verkställighet i brottmål,
2. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar,
3. lag om ändring i lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt m.m.,
4. lag om ändring i lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet,
5. lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister,
6. lag om ändring i lagen (2005:500) om erkännande och verkställighet av frysningsbeslut i vissa fall,
7. lag om ändring i lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder,
8. lag om ändring i lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen,
9. lag om ändring i lagen (2015:650) om erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen,
10. lag om ändring i lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete,
11. lag om ändring i lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:144 punkterna 1–11.

Stockholm den 7 maj 2026

På justitieutskottets vägnar

Henrik Vinge

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik Vinge (SD), Teresa Carvalho (S), Mikael Damsgaard (M), Heléne Björklund (S), Pontus Andersson Garpvall (SD), Petter Löberg (S), Charlotte Nordström (M), Adam Marttinen (SD), Mattias Vepsä (S), Gudrun Nordborg (V), Torsten Elofsson (KD), Mats Hellhoff (SD), Ulrika Westerlund (MP), Martin Melin (L), Sanna Backeskog (S), Ludvig Ceimertz (M) och Daniel Bäckström (C).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:144 Nordisk verkställighet i brottmål. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag som innebär bl.a. att en ny lag om nordisk verkställighet i brottmål införs.

Bakgrund

Överförande av verkställighet i brottmål är sedan lång tid tillbaka en del av det internationella straffrättsliga samarbetet. Förenklat innebär samarbetet att vissa beslut och domar som meddelats i ett straffrättsligt förfarande i en stat verkställs i en annan stat. Det grundläggande syftet med samarbetet när det gäller frihetsberövande påföljder och frivårdspåföljder är att underlätta den dömdes sociala återanpassning genom att möjliggöra att påföljden verkställs i det land som han eller hon har starkast anknytning till. Det finns ett flertal lagar och förordningar som reglerar överförande av verkställighet i brottmål till och från Sverige. Samarbetet mellan de nordiska staterna på området bygger på lagharmonisering genom liknande regelverk i de nordiska staterna. För svensk del trädde lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. (härefter 1963 års lag) i kraft den 1 juli 1963.

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen bl.a. att en ny nordisk verkställighetslag ska införas. Det övergripande syftet med lagförslaget är att modernisera regelverket, effektivisera handläggningen av ärenden om överföranden samt öka antalet överföranden. I det följande redogörs för huvuddragen i den nya lagen.

En ny nordisk verkställighetslag

Lagen om nordisk verkställighet i brottmål

Regeringen föreslår att en ny lag om nordisk verkställighet i brottmål ska ersätta 1963 års lag. I propositionen konstaterar regeringen inledningsvis att ändringarna som föreslås sammantaget är så pass omfattande att de bör resultera i en ny lag. Den nya lagen ska i huvudsak följa uppdelningen i 1963 års lag men ha en annan struktur och vara indelad i kapitel. Vidare ska vissa bestämmelser tas bort och andra bestämmelser som tidigare angetts i förordning ska lyftas in i lagen. Regeringen konstaterar att det materiella innehållet i den nya lagen i stora delar överensstämmer med 1963 års lag.

Lagens tillämpningsområde och beslutsordning

När det gäller lagens tillämpningsområde ska den nya lagen, i likhet med 1963 års lag, innehålla bestämmelser om överförande av verkställighet av bötesstraff, beslut om förverkande, ersättning för rättegångskostnader i brottmål och vite, fängelsestraff samt frivårdspåföljder som innefattar övervakning och övervakning av villkorligt frigivna. Det ska vidare även fortsättningsvis finnas en möjlighet att föra över dels hela verkställigheten av ett fängelsestraff, vilket även innefattar verkställigheten efter villkorlig frigivning, dels enbart den del av verkställigheten av fängelsestraffet som består av övervakning efter villkorlig frigivning. Enbart de frihetsberövande påföljder som räknas upp i lagen ska omfattas av lagens tillämpningsområde. I förhållande till 1963 års lag ska den nya lagen även omfatta verkställighet av frivårdspåföljder som innefattar en föreskrift om samhällstjänst.

I likhet med hittillsvarande reglering ska frågor om överförande av verkställighet av bötesstraff samt beslut om förverkande, rättegångskostnader i brottmål och vite prövas av Kronofogdemyndigheten och frågor om överförande av verkställighet av fängelsestraff, frivårdspåföljder som innefattar övervakning och övervakning av villkorligt frigivna prövas av Kriminalvården. I och med att den nya lagen ska omfatta överföranden av samhällstjänst ska det även uttryckligen framgå att Kriminalvården ska handlägga och besluta i ärenden om överförande till en annan nordisk stat av frivårdspåföljder som innefattar samhällstjänst som dömts ut i Sverige samt i ärenden om överförande till Sverige av frivårdspåföljder som innefattar samhällstjänst som dömts ut i en annan nordisk stat.

Överförande av övervakning

Regeringen föreslår att förutsättningar för när frivårdspåföljder som innefattar övervakning och övervakning av villkorligt frigivna får föras över till Sverige eller en annan nordisk stat ska anges i den nya lagen. Regeringen konstaterar att det vid införandet av 1963 års lag inte fanns möjlighet att införa uttryckliga villkor för när övervakning av den dömda eller villkorligt frigivna skulle kunna föras över med stöd av lagen utan att det ansågs som tillräckligt att förutsättningarna framgick av förarbetena. Av rättssäkerhets- och legalitets-skäl bedömer regeringen att förutsättningarna nu ska framgå av den nya lagen. En frivårdspåföljd som innefattar övervakning eller övervakning efter villkorlig frigivning ska således få föras över om den dömda när verkställighet ska ske är bosatt i eller avser bosätta sig i den stat dit verkställigheten överförs, eller uppehåller sig i den staten och det är lämpligare att verkställigheten sker där. Förslaget innebär alltså en kodifiering av vad som redan gäller enligt förarbeten och någon ändring i sak är inte avsedd.

Överförande av samhällstjänst och verkställighet

Regeringen föreslår även att förutsättningarna för när frivårdspåföljder som innefattar samhällstjänst får föras över till Sverige eller en annan nordisk stat ska anges i den nya lagen. För överförande av frivårdspåföljder som innefattar samhällstjänst föreslås samma villkor som redovisats för överförande av

övervakning, dvs. att den dömda är bosatt i eller avser att bosätta sig i den stat där verkställigheten ska ske, eller uppehåller sig i den staten och det är lämpligare att verkställigheten sker där.

När verkställigheten av en svensk frivårdspåföljd som innefattar samhällstjänst flyttats över till en annan nordisk stat ska verkställigheten ske enligt den statens regler. Beslut i den andra staten om ändringar i eller undanröjande av den överflyttade påföljden ska gälla i Sverige. Om den dömda lagförs för ett annat brott i Sverige ska svenska domstolar få använda bestämmelserna i 34 kap. brottsbalken om ny påföljdsbestämning efter tidigare dom trots att den samhällstjänst som dömts ut verkställs i en annan nordisk stat.

Verkställigheten i Sverige av en överförd frivårdspåföljd som innefattar samhällstjänst ska ske enligt svenska regler. I sammanhanget ska även en särskild bestämmelse införas som förtydligar att det är Kriminalvården som ansvarar för verkställigheten och ska ha hand om övervakningen, förordna övervakare för den dömda och anordna samhällstjänsten. Det som har beslutats om prövotid, övervakningstid och samhällstjänstens omfattning i den andra nordiska staten ska gälla här. Detsamma ska gälla andra villkor eller föreskrifter om den dömdes skyldigheter. Vidare förtydligas att Kriminalvården ska få ändra eller anpassa villkor och föreskrifter som den dömda är skyldig att följa, dock inte så att ändringen eller anpassningen innebär en skärpning av den ursprungliga skyldigheten.

Tvångsmedel

Regeringen konstaterar att det i 1963 års lag saknas möjligheter för Kriminalvården att i samband med ett ärende om överförande av ett fängelsestraff till en annan nordisk stat begära att den staten använder tvångsmedel mot den dömda i de fall han eller hon befinner sig där. Regeringen anför att det kan finnas situationer där det finns behov av sådana åtgärder. Regeringen föreslår därför att det i den nya lagen införas regler som innebär att Kriminalvården om den dömda befinner sig i en annan nordisk stat ska få begära att den staten anhåller den dömda eller vidtar någon annan åtgärd för att säkerställa att han eller hon stannar kvar på dess territorium. Vilken åtgärd som sedan vidtas bestäms av den andra nordiska staten. Regeringen föreslår vidare att regleringen i 1963 års lag om användning av tvångsmedel i Sverige på begäran av en annan nordisk stat i huvudsak förs över till den nya lagen. För att häktning ska kunna beslutas ska det dock inte längre krävas att den dömda flytt till Sverige för att undandra sig verkställighet av fängelsestraffet i den andra staten.

Överklagande av beslut

Enligt gällande ordning är förvaltningslagen (2017:900) tillämplig på Kriminalvårdens handläggning och vid Kronofogdemyndighetens prövning av frågan om överförande av verkställighet till eller från Sverige. Om inte annat

föreskrivs i den nya lagen ska, i likhet med tidigare, den lagens överklagandebestämmelser vara tillämpliga. Regeringen anser dock att rätten att överklaga vissa beslut bör inskränkas. När det gäller Kronofogdemyndighetens beslut föreslår regeringen att endast beslut om att verkställa ett nordiskt avgörande i Sverige ska få överklagas. Andra beslut som fattas av Kronofogdemyndigheten med stöd av den nya lagen, t.ex. beslut om att vägra verkställighet här eller att begära att ett svenskt avgörande ska verkställas i en annan nordisk stat ska, till skillnad från vad som gäller enligt nuvarande ordning, inte kunna överklagas.

När det gäller rätten att överklaga Kriminalvårdens beslut ska även den möjligheten begränsas så att enbart beslut som Kriminalvården fattar i fråga om att begära verkställighet av ett svenskt avgörande i en annan nordisk stat och om att ett nordiskt avgörande ska verkställas här ska få överklagas. Andra beslut som fattas av Kriminalvården med stöd av den nya lagen ska inte få överklagas.

Regeringen föreslår vidare, av effektivitetsskäl, att det införs ett överklagandeförbud om den dömde samtycker till att ett svenskt fängelsestraff överförs till den andra staten. Regleringen innebär att den dömde inte får överklaga Kriminalvårdens beslut om att överföra verkställigheten av ett svenskt fängelsestraff till en annan nordisk stat, om han eller hon samtyckt till att straffet överförs till den staten. Den dömde ska också kunna lämna en förklaring om att han eller hon avstår från att överklaga ett sådant beslut eller att fullfölja överklagandet (en s.k. nöjdförklaring). Om den dömde lämnar en sådan förklaring kommer Kriminalvårdens beslut att få laga kraft vid tidpunkten för förklaringen. Enligt regeringen innebär även detta förslag att ett faktiskt överförande kan påskyndas.

Behörig domstol

Regeringen föreslår att Kronofogdemyndighetens och Kriminalvårdens beslut ska överklagas till allmän domstol i stället för till allmän förvaltningsdomstol vilket gäller enligt nuvarande ordning. Som skäl för en sådan ändring anger regeringen bl.a. att prövningen emellanåt innefattar straffrättsliga frågor och att det finns ett värde i att straffrättsliga frågor som regelbundet kommer upp i det internationella samarbetet så långt som möjligt inte splittras upp mellan domstolsslagen, utan hanteras av allmän domstol. Vid handläggningen i domstol ska lagen om domstolsärenden tillämpas.

En snabbare och tydligare process

Regeringen konstaterar att 1963 års lag saknar bestämmelser om skyndsamhet eller tidsfrister när det gäller beslut om överförande av verkställighet av fängelsestraff och frivårdspåföljder. Regeringen anför vidare att när förutsättningar finns för att överföra verkställigheten av ett fängelsestraff från eller till Sverige är den givna utgångspunkten att ett överförande ska komma till stånd så fort som möjligt. Mot den bakgrunden föreslår regeringen att ett

krav på skyndsam handläggning ska gälla hos Kriminalvården och i domstolarna i ett ärende om verkställighet i en annan nordisk stat av ett svenskt fängelsestraff, en svensk frivårdspåföljd som innefattar övervakning eller samhällstjänst eller övervakning av den som villkorligt frigetts i Sverige samt i ett ärende om överförande av verkställighet till Sverige av ett motsvarande nordiskt avgörande.

Regeringen förslår vidare att det i den nya lagen införs en reglering som innebär att Kriminalvården ska tillfråga den dömde om hans eller hennes inställning till att avtjäna påföljden eller verkställa övervakning efter villkorlig frigivning i den andra staten. Om ett samtycke erhålls från den dömde ska Kriminalvården direkt kunna inleda processen att föra över verkställigheten av domen eller beslutet. När det gäller överförande av ett fängelsestraff från Sverige ska den dömde också upplysas om att ett samtycke i frågan innebär att Kriminalvårdens beslut inte får överklagas.

Offentligt biträde

Regeringen föreslår att ett offentligt biträde ska förordnas i ett ärende om överförande av verkställighet av ett svenskt eller nordiskt fängelsestraff, om det inte kan antas att behov av biträde saknas. Till skillnad från vad som gällt enligt tidigare ordning ska rätten till offentligt biträde enligt den nya lagen alltså även omfatta situationen när ett nordiskt fängelsestraff ska verkställas i Sverige.

Specialitetsprincipen

Inom det internationella straffrättsliga samarbetet gäller i många fall den s.k. specialitetsprincipen. Principen innebär i huvudsak att om en person förs över till en annan stat för att där lagföras eller verkställa ett straff, får han eller hon inte utan tillstånd åtalas eller straffas för något annat brott som begåtts före överförandet, eller vidareöverlämnas eller vidareutlämnas till en annan stat för lagföring eller straffverkställighet där. Regeringen föreslår, i likhet med ordningen i 1963 års lag, att endast dömda som överförs från Sverige ska omfattas av skyddet enligt specialitetsprincipen. I 1963 års lag finns ett undantag som innebär att skyddet enligt specialitetsprincipen inte gäller om den dömde ska utvisas från Sverige och på den grunden får överföras till den andra staten. I dessa fall föreslår regeringen att undantaget från skyddet enligt specialitetsprincipen inte överförs till den nya lagen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås, i allt väsentligt, träda i kraft den 1 juli 2026. Genom den nya nordiska verkställighetslagen ska 1963 års lag upphävas. Den upphävda lagen, med undantag för bestämmelserna om tvångsmedel, ska tillämpas på ärenden som har inletts innan den nya nordiska verkställighetslagen trätt i kraft. Bestämmelserna om tvångsmedel i den nya lagen ska tillämpas även på ärenden som har inletts före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser i lagen om allmänna förvaltningsdomstolar ska tillämpas på

ärenden som har inletts hos Kronofogdemyndigheten respektive Kriminalvården före ikraftträdandet av den nya nordiska verkställighetslagen.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:144 Nordisk verkställighet i brottmål:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om nordisk verkställighet i brottmål.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt m.m.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:500) om erkännande och verkställighet av frysningsbeslut i vissa fall.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2015:650) om erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om nordisk verkställighet i brottmål

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens innehåll och tillämplighet

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge om verkställighet av

- bötesstraff,
 - beslut om förverkande, rättegångskostnad i brottmål, kvarstad eller vite,
 - fängelsestraff, och
 - frivårdspåföljder som innefattar övervakning eller samhällstjänst.
- Bestämmelserna avser följande:
- verkställighet i en annan nordisk stat av ett svenskt bötesstraff eller av ett svenskt beslut om förverkande, rättegångskostnad i brottmål, kvarstad eller vite (2 kap.),
 - verkställighet i Sverige av ett nordiskt bötesstraff eller av ett nordiskt beslut om förverkande, rättegångskostnad i brottmål, kvarstad eller vite (3 kap.),
 - verkställighet i en annan nordisk stat av ett svenskt fängelsestraff (4 kap.),
 - verkställighet i Sverige av ett nordiskt fängelsestraff (5 kap.),
 - verkställighet i en annan nordisk stat av en svensk frivårdspåföljd som innefattar övervakning eller samhällstjänst (6 kap.),
 - verkställighet i Sverige av en nordisk frivårdspåföljd som innefattar övervakning eller samhällstjänst (7 kap.),
 - verkställighet i en annan nordisk stat av övervakning av den som villkorligt frigetts i Sverige (8 kap.),
 - verkställighet i Sverige av övervakning av den som villkorligt frigetts i en annan nordisk stat (9 kap.), och
 - övriga frågor (10 kap.).

2 § Det som i denna lag sägs om en dom gäller även ett beslut eller föreläggande, som enligt lagstiftningen i den stat där beslutet eller förelägget meddelats har samma verkan som en dom.

3 § Med fängelse avses i denna lag fängelse i Sverige, faengsel i Danmark, fängelse i Finland, fangelsi i Island och fengsel i Norge.

Rätt att meddela föreskrifter

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att till Kriminalvården lämna uppgifter om en dömd persons barn som behövs i ärenden om överförande av verkställighet av en i Sverige eller i en annan nordisk stat meddelad dom på fängelse enligt denna lag.

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om tillämpningen av denna lag.

2 kap. Verkställighet i en annan nordisk stat av ett svenskt bötesstraff eller av ett svenskt beslut om förverkande, rättegångskostnad i brottmål, kvarstad eller vite

Överförande av verkställigheten till en annan nordisk stat

1 § Kronofogdemyndigheten prövar om verkställighet ska begäras i en annan nordisk stat av en i Sverige meddelad dom som avser

1. böter,
2. förverkande av egendom,
3. ersättning för rättegångskostnad i brottmål,
4. kvarstad av egendom som tillhör någon som är misstänkt för brott eller som en utredning om förverkande rör och som meddelats för att säkra anspråk på det som anges i 1–3,
5. vite som har förelagts en part eller någon annan till fullgörande av en skyldighet i en rättegång, eller
6. vite som i Sverige har förelagts av Konsumentombudsmannen, Konkurrensverket eller en domstol i ett mål eller ärende som avses i 1 kap. 4 § 3 lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar.

En begäran om verkställighet enligt första stycket ska lämnas till en behörig myndighet i den andra nordiska staten.

3 kap. Verkställighet i Sverige av ett nordiskt bötesstraff eller av ett nordiskt beslut om förverkande, rättegångskostnad i brottmål, kvarstad eller vite

Överförande av verkställigheten till Sverige

1 § På begäran av en behörig myndighet i en annan nordisk stat får en i den staten meddelad och verkställbar dom verkställas i Sverige om domen avser

1. böter,
2. förverkande av egendom,
3. ersättning för rättegångskostnad i brottmål,
4. kvarstad av egendom som tillhör någon som är misstänkt för brott eller som en utredning om förverkande rör och som meddelats för att säkra anspråk på det som anges i 1–3,
5. vite som har förelagts en part eller någon annan till fullgörande av en skyldighet i en rättegång, eller

6. tvångsmulkt som i Norge har förelagts av Forbrukertilsynet.

En begäran om verkställighet enligt första stycket ska lämnas till Kronofogdemyndigheten som prövar om domen ska verkställas i Sverige.

Verkställigheten i Sverige

2 § Om inte något annat följer av denna lag ska verkställighet i Sverige ske enligt svenska regler. Frågor om hinder mot verkställighet på grund av preskription prövas enligt lagen i den andra nordiska staten.

Ett bötesstraff som verkställs enligt denna lag får inte förvandlas till fängelse.

Fördelning av egendom

3 § Efter avdrag för kostnaderna för verkställigheten tillfaller egendom eller dess värde som influtit vid verkställighet enligt 1 § den andra nordiska staten.

4 kap. Verkställighet i en annan nordisk stat av ett svenskt fängelsestraff

Överförande av verkställigheten till en annan nordisk stat

1 § En i Sverige meddelad dom på fängelse får verkställas i en annan nordisk stat, om den dömde när verkställigheten ska ske

1. är medborgare eller bosatt i den staten, eller
2. uppehåller sig i den staten och det är lämpligast att domen verkställs där.

Kriminalvården prövar om verkställighet ska begäras i en annan nordisk stat enligt första stycket. En begäran om verkställighet ska lämnas till en behörig myndighet i den andra nordiska staten.

Tvångsmedel

2 § Om den dömde befinner sig i den andra nordiska staten får Kriminalvården, i avvaktan på den statens beslut om att den svenska domen på fängelse får verkställas där, begära att den staten anhåller den dömde eller vidtar någon annan åtgärd för att säkerställa att han eller hon stannar kvar på dess territorium.

Överförande och transport av den dömde

3 § Om en svensk dom på fängelse ska verkställas i en annan nordisk stat ska Kriminalvården vid behov se till att den dömde överförs till den staten.

Vid en sådan transport tillämpas följande bestämmelser i häkteslagen (2010:611):

- 4 kap. 4 § om kroppsvisitation,
- 4 kap. 10 § första stycket om användning av fängsel, och
- 8 kap. 2 a § om möjligheten att i vissa fall begära hjälp av Polismyndigheten.

Om det är nödvändigt för att en transport ska kunna genomföras, får den dömda hållas i förvar av Polismyndigheten, dock längst under 96 timmar.

4 § Om den som ska verkställa en svensk dom på fängelse i en annan nordisk stat påträffas i Sverige, får Polismyndigheten på begäran av en myndighet i den staten eller med anledning av en där utfärdad efterlysning, föra över honom eller henne till den staten för verkställighet av straffet.

Om det är nödvändigt för att en transport ska kunna genomföras, får den dömda hållas i förvar av Polismyndigheten, dock längst under 96 timmar.

Specialitetsprincipen

5 § Om en dömd person ska överföras från Sverige, ska det ställas upp villkor om att den dömda i den andra nordiska staten inte utan tillstånd enligt 6 § får

1. åtalas eller straffas för något annat brott som begåtts före överförandet, eller

2. vidareöverlämnas eller vidareutlämnas till en stat utanför Norden.

I begäran ska det upplysas om att den dömda får åtalas, straffas, vidareöverlämnas eller vidareutlämnas trots villkoren enligt första stycket, om den dömda

1. har samtyckt till det,

2. efter det att han eller hon blivit slutligt frigiven haft möjlighet att lämna den andra nordiska staten, men inte gjort det inom 45 dagar, eller

3. har återvänt till den andra nordiska staten efter att ha lämnat den.

6 § På begäran av en behörig myndighet i den andra nordiska staten får tillstånd lämnas till undantag från villkoren enligt 5 § första stycket.

Om begäran avser åtal eller straff för något annat brott som begåtts före överförandet, ska frågan prövas enligt 5 kap. 7 § lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder. Prövningen ska även omfatta om ett överlämnande för gärningen hade kunnat beviljas enligt 2 kap. 5 § 1–3 samma lag.

Om begäran gäller vidareöverlämnande eller vidareutlämning till en stat utanför Norden, ska frågan prövas enligt 6 kap. 8 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder eller 24 § lagen (1957:668) om utlämning för brott. Stockholms tingsrätt är behörig tingsrätt vid prövning enligt lagen om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder.

5 kap. Verkställighet i Sverige av ett nordiskt fängelsestraff

Överförande av verkställigheten till Sverige

1 § På begäran av en behörig myndighet i en annan nordisk stat får en i den staten meddelad och verkställbar dom på fängelse verkställas i Sverige om den dömda när verkställigheten ska ske

1. är svensk medborgare eller bosatt i Sverige, eller

2. uppehåller sig i Sverige och det är lämpligast att domen verkställs här.

En begäran om verkställighet enligt första stycket ska lämnas till Kriminalvården som prövar om domen ska verkställas i Sverige.

Tvångsmedel

2 § En dömd person som befinner sig i Sverige får på begäran av en behörig myndighet i en annan nordisk stat häktas om det finns risk för att han eller hon avviker eller på något annat sätt undandrar sig verkställighet i Sverige av en dom på fängelse enligt denna lag.

Den som enligt 1 kap. 6 § brottsbalken inte hade kunnat dömas till påföljd för den aktuella gärningen får inte häktas. Den som inte har fyllt arton år får häktas endast om det finns synnerliga skäl.

Om det finns skäl för att häkta någon enligt första stycket får han eller hon anhållas i avvaktan på rättens prövning av häktningsfrågan. Om det är tillräckligt att den dömda meddelas reseförbud eller föreläggs anmälningsskyldighet, ska en sådan åtgärd beslutas i stället för anhållande eller häktning. I fall som avses i 24 kap. 4 § rättegångsbalken ska övervakning ersätta ett anhållande.

3 § När den dömda har gripits, anhållits, häktats, meddelats reseförbud eller förelagts anmälningsskyldighet tillämpas de regler som gäller vid motsvarande åtgärd enligt rättegångsbalken, om inte något annat följer av denna lag. Det som sägs om offentlig försvarare i rättegångsbalken ska tillämpas i fråga om offentligt biträde, om inte något annat följer av 10 kap. 5 §. Det som sägs om tid för väckande av åtal i rättegångsbalken ska inte tillämpas.

4 § Ett beslut om tvångsmedel enligt 2 § får meddelas såväl före som efter det att en begäran enligt 1 § första stycket har lämnats eller efter Kriminalvårdens beslut enligt 1 § andra stycket.

Ett beslut om tvångsmedel enligt 2 § gäller till dess domen på fängelse har börjat verkställas i Sverige, om inte beslutet upphävs dessförinnan.

5 § En åklagare eller rätten ska upphäva ett beslut om tvångsmedel enligt 2 § om

1. en begäran enligt 1 § inte lämnas inom 40 dagar från det att den dömda med stöd av 2 § frihetsberövades, meddelades reseförbud eller förelades anmälningsskyldighet, eller

2. det finns skäl att anta att den sammanlagda tid som den dömda har varit berövad friheten i Sverige med stöd av 2 § och i den andra nordiska staten uppgår till den tid som den dömda skulle ha varit berövad friheten om verkställighet av påföljden hade skett enbart i den andra staten.

Transport av den dömda

6 § Kriminalvården ska ansvara för transport av den dömda i Sverige. Vid en sådan transport tillämpas följande bestämmelser i häkteslagen (2010:611):

- 4 kap. 4 § om kroppsvisitation,
- 4 kap. 10 § första stycket om användning av fängsel, och
- 8 kap. 2 a § om möjligheten att i vissa fall begära hjälp av Polismyndigheten.

Verkställigheten i Sverige

7 § Om inte något annat följer av denna lag ska verkställighet i Sverige ske enligt svenska regler. Frågor om hinder mot verkställighet på grund av preskription prövas enligt lagen i den andra nordiska staten.

Fängelse som förvandlingsstraff för böter får inte verkställas om böterna betalas. Om böterna delvis betalas ska förvandlingsstraffet sättas ned med så många hela dagar som motsvarar betalningens andel av bötesbeloppet.

Specialitetsprincipen

8 § Om den andra nordiska staten har ställt upp sådana villkor för den dömdes överförande som avses i 4 kap. 5 §, ska de gälla i Sverige.

6 kap. Verkställighet i en annan nordisk stat av en svensk frivårdspåföljd som innefattar övervakning eller samhällstjänst

Överförande av verkställigheten till en annan nordisk stat

1 § En i Sverige utdömd frivårdspåföljd som innefattar övervakning eller samhällstjänst får verkställas i en annan nordisk stat om den dömden när verkställigheten ska ske

1. är bosatt i den staten,
2. avser att bosätta sig i den staten, eller
3. uppehåller sig i den staten och det är lämpligast att domen verkställs där.

Kriminalvården prövar om verkställighet ska begäras i en annan nordisk stat enligt första stycket. En begäran om verkställighet ska lämnas till en behörig myndighet i den andra nordiska staten.

Ändringar i verkställigheten

2 § Ett beslut i den andra nordiska staten gäller i Sverige, om beslutet

1. ändrar verkställigheten av den överförda påföljden, eller
2. innebär undanröjande av den överförda påföljden.

3 § En åtgärd som avser den överförda påföljden får beslutas i Sverige, om den dömden här döms för ett annat brott eller om en behörig myndighet i den andra nordiska staten överlämnar ett ärende om en sådan åtgärd till Kriminalvården.

Ett sådant överlämnat ärende tas upp av Kriminalvården och handläggs enligt de svenska regler som gäller för åtgärden.

7 kap. Verkställighet i Sverige av en nordisk frivårdspåföljd som innefattar övervakning eller samhällstjänst

Överförande av verkställigheten till Sverige

1 § På begäran av en behörig myndighet i en annan nordisk stat får en i den staten meddelad och verkställbar dom på frivårdspåföljd som

innefattar övervakning eller samhällstjänst verkställas i Sverige om den dömde när verkställigheten ska ske

1. är bosatt i Sverige,
2. avser att bosätta sig i Sverige, eller
3. uppehåller sig i Sverige och det är lämpligast att domen verkställs här.

En begäran om verkställighet enligt första stycket ska lämnas till Kriminalvården som prövar om domen ska verkställas i Sverige.

Verkställigheten i Sverige

2 § Kriminalvården ska ha hand om övervakningen och förordna övervakare för den dömde samt anordna samhällstjänsten.

3 § Om inte något annat följer av denna lag ska verkställighet i Sverige ske enligt svenska regler. Det som i den andra nordiska staten bestämts om prøvotid, övervakningstid och samhällstjänstens omfattning ska gälla vid verkställigheten. Detsamma gäller andra villkor eller föreskrifter om den dömdes skyldigheter.

Kriminalvården får ändra eller anpassa villkor och föreskrifter som den dömde är skyldig att följa. Villkoren och föreskrifterna får dock inte ändras så att skyldigheten blir strängare än den ursprungliga skyldigheten.

Ändringar i verkställigheten

4 § Ett beslut i en annan nordisk stat gäller i Sverige, om beslutet

1. ändrar verkställigheten av den överförda påföljden, eller
2. innebär undanröjande av den överförda påföljden.

5 § Om det finns anledning att vidta en åtgärd mot den dömde, får rätten eller Kriminalvården överlämna frågan till en behörig myndighet i den andra nordiska staten, om det är lämpligare att frågan prövas där.

8 kap. Verkställighet i en annan nordisk stat av övervakning av den som villkorligt frigetts i Sverige

Överförande av verkställigheten till en annan nordisk stat

1 § Övervakning av den som villkorligt frigetts från ett fängelsestraff i Sverige får verkställas i en annan nordisk stat om någon av förutsättningarna i 6 kap. 1 § första stycket 1–3 är uppfylld.

Kriminalvården prövar om verkställighet ska begäras i en annan nordisk stat enligt första stycket. En begäran om verkställighet ska lämnas till en behörig myndighet i den andra nordiska staten.

Ändringar i verkställigheten

2 § Ett beslut i den andra nordiska staten gäller i Sverige, om beslutet

1. ändrar verkställigheten av den överförda övervakningen, eller
2. innebär förverkande av den villkorligt medgivna friheten.

3 § En åtgärd som avser den överförda övervakningen får beslutas i Sverige, om den dömde här döms för ett annat brott eller om en behörig

myndighet i den andra nordiska staten överlämnar ett ärende om en sådan åtgärd till en svensk myndighet.

Ett sådant överlämnat ärende tas upp av Kriminalvården och handläggs enligt de svenska regler som gäller för åtgärden. Kriminalvården ska överlämna ett ärende som myndigheten inte är behörig att besluta i till den övervakningsnämnd inom vars verksamhetsområde övervakningen bedrevs eller kunde ha bedrivits vid tiden för beslutet om verkställighet.

9 kap. Verkställighet i Sverige av övervakning av den som villkorligt frigetts i en annan nordisk stat

Överförande av verkställigheten till Sverige

1 § På begäran av en behörig myndighet i en annan nordisk stat får övervakning av den som villkorligt frigetts från ett fängelsestraff i den staten verkställas i Sverige om någon av förutsättningarna i 7 kap. 1 § första stycket 1–3 är uppfylld.

En begäran om verkställighet enligt första stycket ska lämnas till Kriminalvården som prövar om övervakningen ska verkställas i Sverige.

Verkställigheten i Sverige

2 § Om inte något annat följer av denna lag ska verkställighet i Sverige ske enligt svenska regler. Det som i den andra nordiska staten bestämts om prövotid och övervakningstid ska gälla vid verkställigheten. Detsamma gäller andra villkor eller föreskrifter om den dömdes skyldigheter.

Kriminalvården får ändra eller anpassa villkor och föreskrifter som den dömde är skyldig att följa. Villkoren och föreskrifterna får dock inte ändras så att skyldigheten blir strängare än den ursprungliga skyldigheten.

Ändringar i verkställigheten

3 § Om den villkorligt medgivna friheten helt eller delvis förklaras förverkad i Sverige ska den förverkade tiden verkställas enligt svenska regler.

4 § Ett beslut i en annan nordisk stat gäller i Sverige, om beslutet

1. ändrar verkställigheten av den överförda övervakningen, eller
2. innebär förverkande av den villkorligt medgivna friheten.

5 § Om det finns anledning att vidta en åtgärd mot den dömde får Kriminalvården, övervakningsnämnden eller, när den dömde dömts för ett annat brott, rätten överlämna frågan till en behörig myndighet i den andra nordiska staten, om det är lämpligare att frågan prövas där.

10 kap. Övriga frågor

Beslut

1 § Ett beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

Den dömdes inställning

2 § Innan beslut fattas enligt 4 kap. 1 §, 6 kap. 1 § eller 8 kap. 1 § ska Kriminalvården tillfråga den dömden om hans eller hennes inställning till att verkställigheten överförs till den andra nordiska staten.

Om den dömden befinner sig i en annan stat gäller i stället att han eller hon om möjligt ska tillfrågas om sin inställning till att verkställigheten överförs.

Den dömden ska upplysas om vad ett samtycke till ett överförande innebär enligt 10 kap. 7 § andra stycket.

Skyndsam handläggning

3 § Ett ärende enligt denna lag ska handläggas skyndsamt hos Kriminalvården.

Kostnader för verkställigheten

4 § Kostnader för verkställighet och åtgärder i övrigt enligt denna lag betalas av staten, om inte något annat följer av 3 kap. 3 §.

Offentligt biträde

5 § Offentligt biträde ska i ett ärende enligt 4 eller 5 kap. förordnas för den dömden, om det inte kan antas att behov av biträde saknas.

Bestämmelser om överklagande av beslut om offentligt biträde finns i lagen (1996:1620) om offentligt biträde.

Överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut

6 § Kronofogdemyndighetens beslut om att verkställighet ska ske i Sverige enligt 3 kap. 1 § får överklagas till tingsrätten. Andra beslut som fattas av Kronofogdemyndigheten med stöd av denna lag får inte överklagas.

Behörig tingsrätt är den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken ska pröva ett överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut. Vid handläggningen i domstol tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat följer av denna lag.

Om rätten upphäver ett beslut om verkställighet, ska de verkställighetsåtgärder som har gjorts återgå så långt det är möjligt.

Överklagande av Kriminalvårdens beslut

7 § Kriminalvårdens beslut får överklagas till tingsrätten om myndigheten

1. prövat om verkställighet av ett svenskt avgörande ska begäras i en annan nordisk stat enligt 4 kap. 1 §, 6 kap. 1 § eller 8 kap. 1 §, om inte något annat framgår av andra stycket, eller

2. prövat om ett nordiskt avgörande ska verkställas i Sverige enligt 5 kap. 1 §, 7 kap. 1 § eller 9 kap. 1 §.

Kriminalvårdens beslut enligt 4 kap. 1 § om att begära verkställighet i en annan nordisk stat får inte överklagas om den dömden har samtyckt till att avgörandet verkställs i den andra nordiska staten.

Andra beslut som fattas av Kriminalvården med stöd av denna lag får inte överklagas.

8 § Ett beslut enligt 4 kap. 1 § eller 5 kap. 1 § ska överklagas till den tingsrätt inom vars domkrets den kriminalvårdsanstalt eller det häkte finns där den dömda var inskriven när det överklagade beslutet fattades.

Om det inte finns någon behörig domstol enligt första stycket, ska ett överklagande göras till den tingsrätt inom vars domkrets den dömda är folkbokförd.

Om det inte finns någon behörig domstol enligt första eller andra stycket, ska ett överklagande göras till Stockholms tingsrätt.

9 § Ett beslut enligt 6 kap. 1 § eller 8 kap. 1 § ska överklagas till den tingsrätt inom vars domkrets det frivårdskontor ligger där den dömda är inskriven.

Ett beslut enligt 7 kap. 1 § eller 9 kap. 1 § ska överklagas till den tingsrätt inom vars domkrets den dömda är folkbokförd.

Om det inte finns någon behörig domstol enligt första eller andra stycket, ska ett överklagande göras till Stockholms tingsrätt.

10 § Den dömda får förklara att han eller hon avstår från att överklaga Kriminalvårdens beslut enligt 4 kap. 1 § eller fullfölja ett överklagande av ett sådant beslut. I fråga om en sådan förklaring tillämpas 11 § andra stycket och 12 och 13 §§ strafftidslagen (2018:1251).

11 § Vid handläggningen i domstol tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat följer av denna lag. Ärenden enligt 4–9 kap. ska handläggas skyndsamt.

Överklagande av övervakningsnämndens beslut

12 § Övervakningsnämndens beslut enligt 9 kap. 5 § får inte överklagas.

Ny påföljdsbestämning

13 § Vid ny påföljdsbestämning efter tidigare dom enligt 34 kap. brottsbalken, ska en påföljd som har meddelats genom en dom i en annan nordisk stat och som verkställs i Sverige med stöd av denna lag jämföras med en dom meddelad i Sverige.

Om någon i en annan nordisk stat har ålagts ett förvandlingsstraff för böter och det i Sverige uppkommer en fråga om förvandling av andra böter som personen ålagts, ska bestämmelserna i 19 § bötesverkställighetslagen (1979:189) inte tillämpas.

Nåd

14 § När verkställighet av en nordisk dom sker i Sverige med stöd av denna lag får svenska regler om nåd tillämpas. Om den andra nordiska staten meddelar den dömda eller den som beslutet gäller nåd, ska det gälla i Sverige.

Undanröjande av en svensk frivårdspåföljd i en annan nordisk stat

15 § Ett beslut i en annan nordisk stat om undanröjande av en svensk frivårdspåföljd ska gälla i Sverige i de fall verkställigheten av påföljden inte har förts över till den andra nordiska staten.

Undanröjande av en nordisk frivårdspåföljd i Sverige

16 § Om någon som dömts till en frivårdspåföljd i en annan nordisk stat ska dömas för annan brottslighet i Sverige, och verkställigheten av frivårdspåföljden inte har förts över till Sverige, får rätten undanröja den tidigare påföljden och döma till gemensam påföljd för den samlade brottsligheten. Vid rättens prövning ska 34 kap. 4 § brottsbalken tillämpas.

Vid tillämpning av första stycket ska den nordiska domen, beroende på innehållet i påföljden, anses vara en dom på skyddstillsyn eller villkorlig dom.

Nordiskt beslut om förverkande av villkorligt medgiven frihet efter villkorlig frigivning som skett i Sverige

17 § Ett beslut i en annan nordisk stat om förverkande av villkorligt medgiven frihet som avser en person som villkorligt frigetts i Sverige ska gälla här i de fall verkställigheten av övervakning under den villkorliga frigivningen inte har förts över till den andra nordiska staten.

Svenskt beslut om förverkande av villkorligt medgiven frihet efter villkorlig frigivning som skett i en annan nordisk stat

18 § Om någon som villkorligt frigetts från ett fängelsestraff i en annan nordisk stat ska dömas för annan brottslighet i Sverige, och verkställigheten av övervakning under den villkorliga frigivningen inte har förts över till Sverige, får rätten förklara villkorligt medgiven frihet förverkad. Vid rättens prövning ska 34 kap. 5 § brottsbalken tillämpas.

Den förverkade tiden ska verkställas enligt svenska regler.

Åtalsförbud

19 § Om en påföljd som meddelats i en annan nordisk stat ska verkställas i Sverige enligt denna lag, eller om det här har beslutats om undanröjande av en frivårdspåföljd enligt 16 § eller förverkande av villkorligt medgiven frihet enligt 18 §, får åtal för den gärning som påföljden avser inte väckas här.

Transport genom Sverige

20 § Den som i en nordisk stat dömts till ett fängelsestraff får utan tillstånd transporteras genom Sverige till en annan nordisk stat för verkställighet av straffet.

Om det är nödvändigt för att transporten ska kunna genomföras, får Polismyndigheten hålla den som överförs i förvar, dock längst under 48 timmar.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.
 2. Genom lagen upphävs lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.
 3. Den upphävda lagen, med undantag för 5 a–5 c §§, gäller fortfarande för ärenden om överförande av verkställighet som har inletts före ikraftträdandet.
 4. Bestämmelserna i 5 kap. 2–5 §§ tillämpas dock även på ärenden som inletts före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar¹ ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt propositionen Föreslagen lydelse
Frihetsberövande påföljder för
barn och unga (prop. 2025/26:132)*

18 §²

En förvaltningsrätt är domför med en lagfaren domare ensam

1. vid åtgärder som endast avser måls beredande,
2. vid förhör med vittne eller sakkunnig som begärts av en annan förvaltningsrätt,
3. vid beslut som endast avser rättelse av felräkning, felskrivning eller annat uppenbart förbiseende, och
4. vid annat beslut som inte innefattar slutligt avgörande av mål.

Om det inte är påkallat av särskild anledning att målet prövas av fullsutten rätt, är en förvaltningsrätt domför med en lagfaren domare ensam vid beslut som inte innefattar prövning av målet i sak.

Åtgärder som endast avser beredandet av ett mål och som inte är av sådant slag att de bör förbehållas lagfarna domare, får utföras av någon annan som har tillräcklig kunskap och erfarenhet och som är anställd vid en allmän förvaltningsdomstol, en allmän domstol eller en hyresnämnd. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om detta.

Vad som sägs i andra stycket gäller även vid avgörande i sak av

1. mål av enkel beskaffenhet,
2. mål om bevissäkring och betalningssäkring enligt skatteförfarandelagen (2011:1244), om besiktning enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152), om en uppgifts eller handlings undantagande från kontroll enligt skatteförfarandelagen eller någon annan skatteförfattning,
3. mål om omedelbart omhändertagande enligt 6 och 6 a §§ lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, mål om vård vid en läsbar enhet enligt 15 b § samma lag, mål om avskildhet enligt 15 c § samma lag, mål om vård i enskildhet enligt 15 d § samma lag, mål om tillfälligt flyttningsförbud enligt 27 § samma lag, mål om tillfälligt utreseförbud enligt 31 d § samma lag, mål om omedelbar insats enligt 4 kap. 1 § lagen (2024:79) om placering av
3. mål om omedelbart omhändertagande enligt 6 och 6 a §§ lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, mål om vård vid en läsbar enhet enligt 15 b § samma lag, mål om avskildhet enligt 15 c § samma lag, mål om vård i enskildhet enligt 15 d § samma lag, mål om tillfälligt flyttningsförbud enligt 27 § samma lag, mål om tillfälligt utreseförbud enligt 31 d § samma lag, mål om omedelbar insats enligt 4 kap. 1 § lagen (2024:79)

¹ Lagen omtryckt 1981:1323.

² Senaste lydelse 2025:1409.

barn i skyddat boende, mål om omedelbart omhändertagande enligt 13 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, mål om vård i enskildhet enligt 34 a § samma lag, mål om avskildhet enligt 34 b § samma lag, mål om tillfällig isolering enligt 5 kap. 3 § smittskyddslagen (2004:168), mål enligt 12 § första stycket och 33 § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, mål enligt 18 § första stycket 3–5 och 9 när det gäller de fall då vården inte har förenats med särskild utskrivningsprövning eller 6 lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, mål om förvar och uppsikt enligt utlänningslagen (2005:716), mål enligt strafftidslagen (2018:1251), mål enligt fängelselagen (2010:610) och mål enligt lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.,

4. mål enligt folkbokföringsförfattningarna, mål om preliminär skatt eller om anstånd med att betala skatt eller avgifter enligt skatteförfattningarna,

5. mål enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet eller lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg,

6. mål som avser en fråga av betydelse för inkomstbeskattningen, dock endast om värdet av vad som yrkas i målet uppenbart inte överstiger hälften av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken,

7. mål enligt lagen (2004:629) om trängselskatt,

8. mål enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem och lagen (2023:704) om auktorisationssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering och för digital post,

9. mål enligt lagen (2024:954) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om digitala tjänster som avser en

a) inspektion,

b) prövning av om en handling skyddas av advokatsekretess enligt 3 kap. 14 § samma lag, eller

c) tillfällig begränsning av mottagarnas tillgång till en tjänst eller ett online-gränssnitt,

10. mål om betalningssäkring enligt socialförsäkringsbalken eller lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd, och

11. mål om prövning av om en handling skyddas av advokaters tystnadsplikt enligt 8 § lagen (2025:1408) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om politisk reklam.

om placering av barn i skyddat boende, mål om omedelbart omhändertagande enligt 13 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, mål om vård i enskildhet enligt 34 a § samma lag, mål om avskildhet enligt 34 b § samma lag, mål om tillfällig isolering enligt 5 kap. 3 § smittskyddslagen (2004:168), mål enligt 12 § första stycket och 33 § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, mål enligt 18 § första stycket 3–5 och 9 när det gäller de fall då vården inte har förenats med särskild utskrivningsprövning eller 6 lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, mål om förvar och uppsikt enligt utlänningslagen (2005:716), mål enligt strafftidslagen (2018:1251) och mål enligt fängelselagen (2010:610),

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 juli 2026.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ärenden som har inletts hos Kronofogdemyndigheten och Kriminalvården före den 1 juli 2026.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt m.m.

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Beslut, varigenom domstol i Danmark, Finland, Island eller Norge för utevaror eller annan försummelse dömt den som avses i 9 § till böter eller utdömt honom förelagt vite eller ålagt honom ersätta rättegångskostnad, skall på begäran verkställas här i landet.

Böter och vite verkställas enligt lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.

Lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område äger tillämpning vid verkställighet av beslut att ersätta rättegångskostnad.

Beslut från en domstol i Danmark, Finland, Island eller Norge ska på begäran verkställas här i landet, om beslutet gäller en person som avses i 9 § och som för utevaror eller annan försummelse har dömts till böter, dömts att betala förelagt vite eller ålagts att ersätta rättegångskostnad.

Böter och vite verkställs enligt lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål.

Lagen (1977:595) om erkännande och verkställighet av nordiska domar på privaträttens område är tillämplig vid verkställighet av beslut att ersätta rättegångskostnad.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

¹ Senaste lydelse 1977:599.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet

Härigenom föreskrivs att 30 § lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §¹

Denna lag gäller inte i fråga om verkställighet eller annan åtgärd som regleras genom *lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.* eller *genom lagen (2015:650) om erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen.*

Denna lag gäller inte i fråga om verkställighet eller annan åtgärd som regleras genom *lagen (2015:650) om erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen* eller *lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

¹ Senaste lydelse 2015:651.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 14 § lagen (1998:620) om belastningsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §¹

Uppgifter om den som ett beslut om överflyttning gäller ska lämnas till den stat som överflyttning har skett från eller till

1. om verkställighet av en annan påföljd än böter har överförts från Danmark, Finland, Island eller Norge eller till någon av dessa stater från Sverige,

2. om en anteckning har gjorts gällande tillämpningen av 14 eller 21 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m., och

3. om verkställighet av påföljd har överförts till Sverige från en annan stat eller till någon annan stat härifrån enligt lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet eller lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål.

2. om en anteckning har gjorts som avser tillämpningen av 10 kap. 16 eller 18 § lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål, och

3. om verkställighet av en påföljd har överförts till Sverige från en annan stat eller till en annan stat härifrån enligt lagen (1978:801) om internationellt samarbete rörande kriminalvård i frihet eller lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

¹ Senaste lydelse 2025:524.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:500) om erkännande och verkställighet av frysningsbeslut i vissa fall

Häri genom föreskrivs att 2 kap. 5 § och 3 kap. 19 § lagen (2005:500) om erkännande och verkställighet av frysningsbeslut i vissa fall¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §²

I *lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.*, lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande i vissa fall och lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål finns bestämmelser om förfarandet vid verkställighet utomlands av förverkandebeslut, som avser egendom som omfattas av ett frysningsbeslut som har överlämnats enligt 2 §.

I lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande i vissa fall, lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål och *lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål* finns bestämmelser om förfarandet vid verkställighet utomlands av förverkandebeslut, som avser egendom som omfattas av ett frysningsbeslut som har överlämnats enligt 2 §.

3 kap.

19 §³

En verkställighet i Sverige av ett beslut om förverkande av egendom som är föremål för verkställighet enligt denna lag handläggs och prövas enligt *lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.*, lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande i vissa fall eller lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål. Något beslut om beslag eller kvarstad ska inte meddelas i ett sådant ärende.

En verkställighet i Sverige av ett beslut om förverkande av egendom som är föremål för verkställighet enligt denna lag handläggs och prövas enligt lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande i vissa fall, lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål eller *lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål*. Något beslut om beslag eller kvarstad ska inte meddelas i ett sådant ärende.

En ansökan eller ett beslut om förverkande enligt första stycket får skickas till den åklagare som har handlagt ärendet enligt denna lag.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2020:971.

² Senaste lydelse 2025:527.

³ Senaste lydelse 2025:527.

Åklagaren ska vidarebefordra ansökan eller beslutet om förverkande till Kronofogdemyndigheten.

Om rätten i ett ärende enligt lagen om internationell verkställighet i brottmål enligt *andra* stycket beslutar att verkställighet av beslutet om förverkande ska ske i Sverige, ska rätten samtidigt pröva om verkställigheten av frysningsbeslutet ska bestå till dess att beslutet om förverkande får laga kraft.

Om rätten i ett ärende enligt lagen om internationell verkställighet i brottmål enligt *första* stycket beslutar att verkställighet av beslutet om förverkande ska ske i Sverige, ska rätten samtidigt pröva om verkställigheten av frysningsbeslutet ska bestå till dess att beslutet om förverkande får laga kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 2 och 3 §§ lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

2 §¹

Om den påföljd som ska verkställas i Sverige omfattas av 5 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. tillämpas 5 a–5 c, 6, 7, 22, 23, 27, 29, 31, 34 och 35 §§ den lagen. Vid tillämpning av 5 a § den lagen krävs inte någon begäran från behörig myndighet i den andra staten för att tvångsmedel ska få användas.

Om den påföljd som ska verkställas i Sverige omfattas av 5 kap. 1 § lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål tillämpas 1 kap. 3 §, 5 kap. 2–5 och 7 §§, 8 kap. 1–3 §§ och 10 kap. 13, 14 och 19 §§ den lagen. Vid tillämpning av 5 kap. 2 § den lagen krävs inte någon begäran från behörig myndighet i den andra staten för att tvångsmedel ska få användas.

3 §²

Om den påföljd som ska verkställas i Sverige inte omfattas av 5 § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. tillämpas 3 och 4 kap. lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen, med undantag för 3 kap. 1–11 och 23 §§ samt 4 kap. 6 §. Vid tillämpning av 3 kap. 15 § den lagen krävs inte någon begäran från behörig myndighet i den andra staten för att tvångsmedel ska få användas.

Om den påföljd som ska verkställas i Sverige inte omfattas av 5 kap. 1 § lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål tillämpas 3 och 4 kap. lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen, med undantag för 3 kap. 1–11 och 23 §§ samt 4 kap. 6 §. Vid tillämpning av 3 kap. 15 § den lagen krävs inte någon begäran från en behörig myndighet i den andra staten för att tvångsmedel ska få användas.

En fråga om häktning enligt 3 kap. 15 och 16 §§ lagen om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen får tas upp på yrkande av åklagaren utan ett föregående beslut om anhållande.

¹ Senaste lydelse 2015:103.

² Senaste lydelse 2024:44.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § och 2 kap. 14 § lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag gäller inte i förhållande till Danmark och Finland om *lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.* är tillämplig.

Denna lag gäller inte i förhållande till Danmark och Finland om *lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål* är tillämplig.

2 kap.

14 §¹

Bestämmelserna i 6 och 9–12 §§ ska tillämpas om en person har överlämnats till Sverige för lagföring enligt rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna, och överlämnandet har ägt rum på villkor att den som överlämnas återförs till den andra medlemsstaten för att där verkställa en frihetsberövande påföljd som har dömts ut i Sverige med anledning av överlämnandet.

Om en ansökan om överlämnande till Sverige för verkställighet av en frihetsberövande påföljd enligt rådets rambeslut 2002/584/RIF har avslagits på den grunden att den andra medlemsstaten övertar verkställigheten av påföljden, tillämpas 6 och 9 §§ samt 10 § tredje stycket.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller även i förhållande till Danmark, Finland, Island och Norge när konventionen av den 15 december 2005 om överlämnande mellan de nordiska staterna på grund av brott ska tillämpas och om

– överlämnandet har ägt rum på villkor att den som överlämnas återförs till den andra staten för att där verkställa en frihetsberövande påföljd som har dömts ut i Sverige med anledning av överlämnandet, eller om överlämnandet har avslagits på den grunden att den andra staten övertar verkställigheten av påföljden, och

– den påföljd som avses inte omfattas av *lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland,* – den påföljd som avses inte omfattas av *lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål.*

¹ Senaste lydelse 2024:46.

*Island och Norge angående
verkställighet av straff m.m.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:650) om erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2015:650) om erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag gäller inte i förhållande till Danmark och Finland om *lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.* är tillämplig.

Denna lag gäller inte i förhållande till Danmark och Finland om *lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål* är tillämplig.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 10 § lagen (2017:496) om internationellt polisiärt samarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

10 §¹

En person som har omhändertagits enligt 8 § får tas i förvar av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen under högst sex timmar, tiden mellan klockan 24 och 9 oräknad. Därefter ska personen omedelbart frigges, om det inte har kommit in en begäran om en åtgärd som avses i

1. 23 § lagen (1957:668) om utlämning för brott,

2. 1 kap. 2 § lagen (2011:1165) om överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder,

3. 3 kap. 14 § lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål,

4. 5 a eller 5 b § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.,

4. 5 kap. 2 § lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål,

5. 8 § lagen (1970:375) om utlämning till Danmark, Finland, Island eller Norge för verkställighet av beslut om vård eller behandling, om framställningen kommer från en dansk myndighet,

6. 6 § lagen (1994:569) om Sveriges samarbete med de internationella tribunalerna för brott mot internationell humanitär rätt,

7. 6 § lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen,

8. 1 kap. 3 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder, eller

9. 3 kap. 15 § lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen.

En svensk polisman får, i avvaktan på en framställning om en sådan åtgärd som avses i 4 kap. 19 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, ta i beslag föremål som har omhändertagits enligt 9 § första stycket 2, enligt de förutsättningar som gäller för en motsvarande åtgärd enligt rättegångsbalken eller annan lag eller författning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

¹ Senaste lydelse 2025:530.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2025:520) om internationell verkställighet i brottmål ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag gäller inte om någon av följande lagar är tillämplig:

1. <i>lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m., eller</i> 2. <i>lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen.</i>	1. <i>lagen (2015:96) om erkännande och verkställighet av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen, eller</i> 2. <i>lagen (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål.</i>

I lagen (2009:1427) om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen finns bestämmelser om verkställighet av bötesstraff i vissa fall.

Bestämmelser om verkställighet av beslut om förverkande i vissa fall finns i

1. *lagen (2011:423) om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande i vissa fall, och*
2. *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande och den tillhörande lagen (2020:968) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.